

Cu cea mai curată și românească bucurie îl așteaptă și-l va primi pe Părintele Dr. Vasile Lucaciu pe marele și vrednic luptător și realizator al idealului național: Unirea tuturor Românilor în libera și independenta Românie Mare...". ("Condamnarea unui trădător. Prin ineseși faptele și scrisese sale", Sibiu, 1919, p.24-27). Procesul verbal este semnat de Alexandru Stan și Iosif Pataki, iar pentru conformitate de Darius Pop și George Stanciu. La Baia Mare, dr. Vasile Lucaciu a venit în ziua de vineri, 17 octombrie 1919, iar chiar a doua zi a luat drumul Șişeștiului, pe care l-a îndrăgit atât de mult, așteptat și primit de vrednicii locuitori cu dragoste și recunoștință. La Șişești rămâne două zile după care se întoarce la Satu Mare. În alegerile din 2, 3, 4 noiembrie 1919, Vasile Lucaciu a fost ales, cu aclamații, în parlamentul de la București din partea cercului electoral Baia Mare. Au fost ultimele victorii politice ale tribunului după care intră într-un con de umbră, într-o uitare nemeritată. La 70 de ani, se stinge din viață, la Satu Mare, în ziua de 28 noiembrie, avându-l alături pe fiul său Epaminonda.

A avut parte de funeralii naționale desfășurate la Satu Mare și la Șişești, în ziua de 1 decembrie 1922, cu participarea unor distinse personalități politice ale vremii, dar mai ales a mulțimii de români doritori să aducă un ultim omagiu celui care ocupă un loc de frunte în Generația Unirii.

Ioan Nădișan: Statuia lui Vasile Lucaciu din Satu Mare. Sculptură de Ion Medrea.

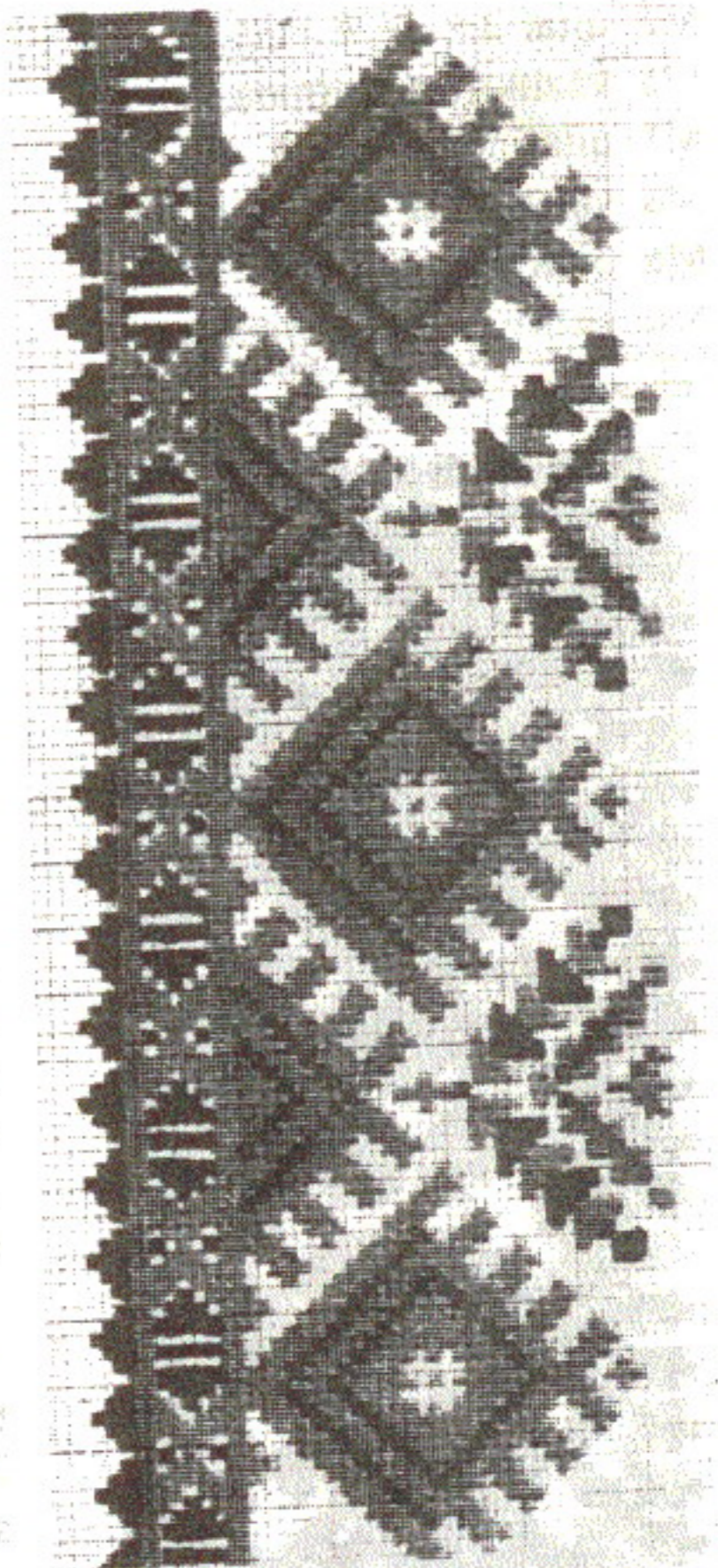
Să mă cânte surorile;
Din măr dulce-mi puie cruce,
Din băltag îmi pună steag
Și din bota oilor
Facă steag feciorilor
C-o murit ortacu lor.

Colecția ION VANCEA, Sarasău.
De la Maria Boja, 72 ani, 1972

1381.

Colinda Cerbului

Mândru-ș cântă-un cerb în codru,
Linu-i lin și iară lin,
La clop trabă rozmolin
Mândru, mândru, de nu-î modru,
Nime-n lume nu-l aude
Numa-o dalbă-mpărăteasă
Din curte de după masă.
Albe poale-o ridicat
La-mpărat de știre-o dat,
Împăratu s-o sculat,
După cerb o alergat

Pe cununa muntelui
Pe urmața cerbului.
Afla cerbu hodinind
Subt un corci de rozmolin.
Tins-o pușca să-l împuște:
- O, fârtat, nu mă-mpușca
Că nu-s siara searelor,
Da-s Ionașu codrilor;
Maica me m-o blăstămat
Să-m siu siară de-alungat
Nouă ai și nouă veri

Document

Biserica S. Uniri a tuturor Românilor adecă Mănăstirea Maicei Românilor în ȘIȘEȘCI

Fragmente din tipăritura cu același titlu, Baia Mare, 1892.

(Notă: Transcrierea a fost adaptată la ortografia actuală, păstrând, în majoritatea cazurilor, savoarea originalului).

În 27 August 1890 s'au ținut sărbătoarea de dedicațiune a Bisericei. Descrierea acestei solemnități se află în Nr. XVI—1890 al »Revistei Catolice«, precum urmează:
În 27 August a.c. a decurs o frumoasă sărbătoare religioasă și națională română în comuna Șişești: așezarea și desvălirea tablelor comemorative. Una este a hramului bisericeii și poartă inscripțiunea:

ÎNTRU ONOAREA
ADORMIREI
PREACURATEI FECIOARE

27 August 1890.

Asta este așezată în partea internă a bisericeii, în părătele parapept al corului, între cei doi stâlpi, cari susțin o parte a corului. Cealaltă este tabla votivă, așezată pe părătele din frontul bisericeii, la mijlocul peristiliului măreț, ce împodobesce pe același front. Inscriptiunea este următoare:

A. M. D. G.

Ex voto

Pro S. Unione Omnium Romanorum

S. P. Q. R.

Sisesciensis Posuit A. d.

MDCCCXC.

Cine împlă cu mnere,
Se linge pe degete.

Și p-atâtea primăveri.
Acele împlini-le-oi
Tei în mână lua-mi-oi,
Beserici deschide-oi,
Clopot galbân trage-oi,
Slujbe sfinte face-mi-oi,
Slujbe sfinte și itroase
La zile mari și frumoasă.

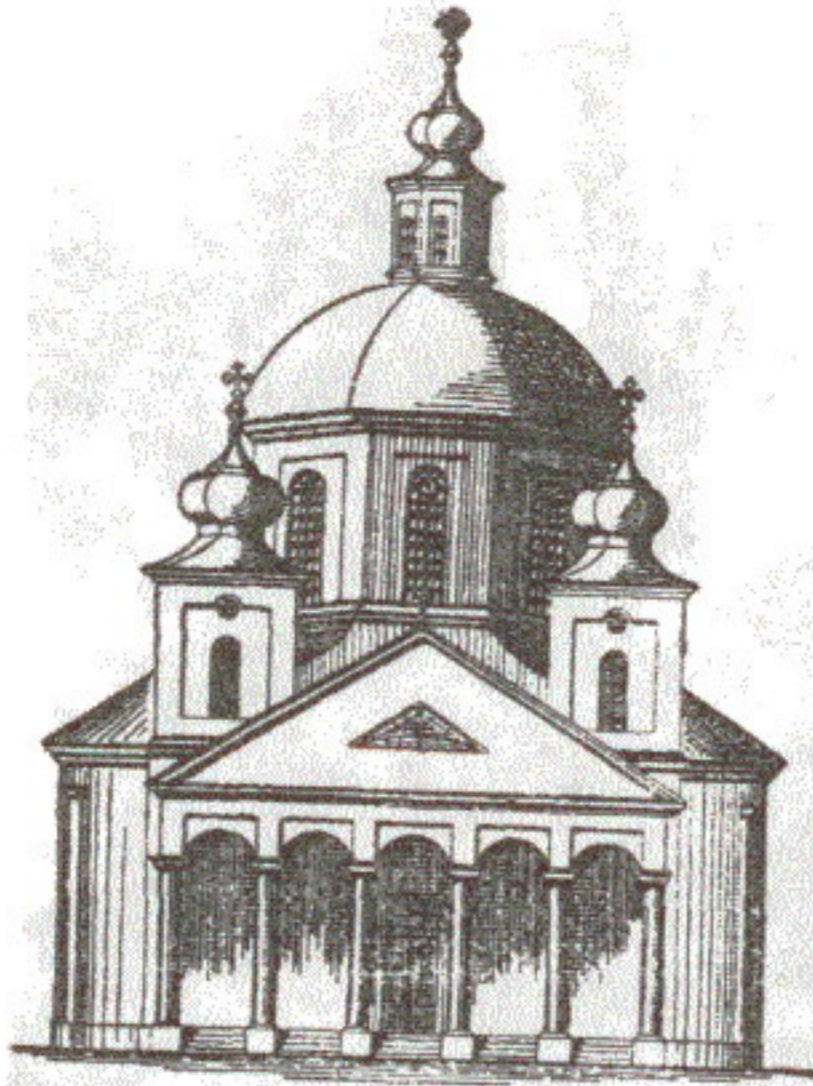
Colecția ION VANCEA, Sarasău.
De la Maria Boja, 72 ani, 1972.

1382.

Taie-și mama tăieței

Auzi, mamă, câinii bat,
Intră pețitorii-n sat,
Auzi, mamă, câinii latră,
Pețitorii îs la poartă.
Fă-le, mamă, tăieței
Că îs pețitorii mei,
Fă-le, mamă, sorbitură
Ca să nu mă coate-n gură
Că pe din sus - măsele nu-s,
Pe din jos tăte le-am scos.
Mă uitai înt-o fântână,
Mă văzui fată bătrână,
Mă uitai în ceielaltă,
Mă văzui fată buzată,
Mă uitai în cotătoare,
Mă văzui dracu-n picioare.

Colecția PETRICĂ SCAUNĂȘU, Orșta de Sus
De la Ana Pop, 58 ani, 1980

Fruntariul bisericii din Șișești, 1892

Nedescriptibilă impresiune sărbătorească au cuprins inimile tuturor, văzând edificiul măreț aproape terminat, care ca un monument al credinței va vesti până în veacuri îndelungate virtutea românească.

În mijlocul peristiliului, până sub tabla votivă s'au pus o ridicătură de lemn, pe care au fost postați șese flăcăi din Șișești, trei de o lature, trei de alta, ca ei se încununeze tabla comemorativă.

Arhitectul edificiului, iubitul nostru meșter Manole, M. O. D. Alexiu Berinde, parochul locului, curatorii, petrarii, cioplitorii câte unu-doi din felii de lucru, ce se face la aceasta biserică, s'au postat în grupuri pe piața Bisericii, iar' pe de margini stătea imensa mulțime de popor.

Tabla comemorativă s'au desvălit, și cei șese voinici postându-se în act de încununare a acelei table, iar' publicul ocupându-și pozițiunile descrise, un fotograf artist au eternizat momentul acesta, luând două tipuri din aceasta grupă sărbătorească.

După acea corul tinerimei au executat câteva piese de cântări sub conducerea d. Constantin Lucaciu, și pe urmă s'au citit următorul discurs al parochului local Dr. V. Lucaciu:

Iubiților Frați!

Cum ne-am fost propus că în aceasta sfântă zi, dedicată pentru sărbătorirea celei mai strălucite măriri a preacuratei Fecioare, vom serba sfințirea, sau binecuvântarea acestei Biserici mărețe!

Comune întregi, din depărtări însemnate au fost hotărâte se vină în procesiuni la solemnitatea sfințirii, și prietini dulci din toate părțile locuite de Români au așteptat invitarea, se poată veni se ne îmbrățișăm în dragostea fericitoare a fraților, și se ne sfințim aceste momente prin tainicele comunicări ale inimei românesci, împodobite cu diadema nemuririi în credința, speranța și iubirea națiunii Române și a religiunii catolice.

Dar' vai! Dorul nostru cel mai ferbinte nu s'a putut îndeplini. Pentru aceasta suntem supărați. Însă ne mângăie speranța, că puțin mai lipsesce până la sfârșit și lucrul nostru greu de 4 ani nu preste mult va fi sfințit lui D.-zeu.

De când lumea, o idee mare, un cuget sfânt, cu greu s'au putut realiza. Și zidirea aceasta nu este o simplă clădire de peatră pe peatră, ci este întruparea unei idei, a unui ideal, carele pe cerul vieții mele strălucesce ca un soare, luminând cu razele sale trecutul, presintele și viitoriul neamului meu iubit.

Ce ne-au lăsat istoria, ce ne-au transmis părinții noștri, ce au cântat poezii, ce dorește tot sufletul de Român: mărețea, fericitoarea, sfânta Unire a tuturor Românilor am vrut eu și cu mine poporul meu se fie simbolisată în aceasta

Iese moșu din cămară

Cu mustețele afară.

măreață Biserică. Unire în cugete, unire în simțiri, unire în religione!

Aceasta idee este gravată pe tabla de marmoră, pre care acum o desvelim, ca se vestească generațiilor prezente și viitoare, ce are se speroze Românul, la ce trebuie se se nisuiască, care este culmea aspirațiilor sale pe acest pământ.

Ah! în ce acorduri se vă cântă imnurile catolicismului? Cum se vă arăt fecunditatea instituțiilor lui, valoarea

culturei lui, tăria neînvingibilă a moralei lui? Înțelepciunea Papilor cari îl guvernează, spiritul sfinților cari îl împodobesc; mândria caracterelor cari servesc, ni-l prezintă într'o lumină cuceritoare!

În neagra întunecime a migrațiunii popoarelor barbare este asilul științei și a humanismului, în mijlocul vrajbelor nesfârșite ale evului de mijloc este îngerul păcii, resădarul culturii, școala științelor, templul religiei adevărate!

Ici întemeiază state, colo împacă popoare, ici premerge cu făclia științei, colo linistesc valurile agitate ale inimii, ici se luptă pentru libertate, colo înfrânează patimile păcătoase, ici e lumina minții, colo e balsamul inimii!

Și se privim în lume, cine face minunile aceste? Catolicismul! Și prin cine lucrează pe pământ aceasta cerească putere?

Videm, că multe popoare în cea mai nobilă emulațiune o servesc, spre binele, fericirea și mărirea lor, căci acest tezaur nu este al unora, nu este al puterii, nu este al hanului, nu este al tăriei, ci este diamantul inimii individului și al popoarelor, cari îl primesc cu sinceritate!

Dar' locul prim, de onoare, de glorie, în aceasta nobilă emulațiune îl ocupă ginta latină.

Ceata misionarilor, capitolul de știință, cultură și înțelepciune, puterea de bani, zăd, abnegațiune, jertfă, toate toate le dau cu preferință nobilele fiice ale Romei, gințile noastre surori!

Și noi, numai noi Românii, latinii Orientului european să lipsim din acest concurs măreț al surorilor noastre?

Vitregimea timpurilor, răutatea vrăjmașilor, ocupațiunile nesciinței, slavismul, fanariotismul, maghiarismul protestant, și, — mai presus de toate, — păcatele noastre ne-au ținut și ne țin în lăntuși într'o stare, care nu e a noastră, care oprește avântul nostru, împedecă realizarea aspirațiilor noastre.

Eu sper, că vor veni timpuri mai fericite, sper, că martirii noștri, suferințele noastre, vor ecspia păcatele acestui popor, și liberi și uniți vom putea percurge calea vieții nouă predestinate, cu glorie, în cultură, în sfințenia caracterului Roman. Când am intrat în aceasta parohie, am venit cu scopul și cu propusul, ca se cunosc din nemijlocită vedere și coatingere, moravurile, trebuințele, suferințele, aspirațiunile, cu un cuvânt inima și viața acestui popor iubit.

Și nu numai că l'am cunoscut, ci m'am convins despre însușirile lui sublime de frumoase, că e vrednic de cea mai bună soartă, de cel mai falnic viitor.

L'am deșteptat prin învățături, și m'au ascultat, l'am povățuit spre bine și m'au urmărit cu iubire, l'am pus la muncă și au făcut ceea ce vedeți.

Tot ce vedeți aici e românesc, în concepțiune, în executare, în cuget, și în faptă. Cu toții ziceți cu îndestulare: cât e de frumos, cât e de măreț, ce arte, ce fineață, ce sublim în idee, și ce acurat în realizare! Așa e! și tot acest lucru frumos, măreț, artistic, fin, sublim, acurat: este totodată, românesc! așa că azi cu mândrie poate esclama ori-care om:

Iată ce poate face Românul!

Și ar' face lucruri de ar' sta lumea să se mire!

Am aflat însă, că două rele mari și grele bântue viața poporului nostru. Unul este desbinarea religioasă, altul corupțiunea politică. E destul se constatăm astăzi aceasta, nu este Român, carele se tragă la îndoială acest trist adevăr.

Cine se scoală de dimineață

Departe ajunge.

Foto: Felician Fărcaș: Biserica din Unguraș, ctitorie a lui V. Lucaciu

1383.

Vine hulpea di la munte

Vine hulpea di la munte

Trui-lui, hirule

- Ce hiruț ne-aduci, tu, hulpe?

- Hiru-i bun și nu-i p(r)e bun

Di ia bătrânu fetile

Și feciorii mamile.

Fetile-ncepură-a plânge,

Moșii-i din grai grăia:

- Tăceți, fete, nu plângeți

Că ne-om pune dințișorii

Ș-om hi și noi ca feciorii.

Feciorii-ncepură-a plânge,

Mamile din grai greiră:

- Tăceți, feciori, nu plângeți

C-a ptica târgu la Baie,

Ne-om lua bumbi și mărgele

Ș-om fi și noi ca fetile.

Colecția PETRICĂ SCĂUNAȘU, Oarța de Sus
De la Maria Tămășan, 57 ani, 1981

1384.

Bine-ai sosît, An Nou drag

Bine-ai sosît, An Nou drag,

Florile dalbe

Că cu drag te-am așteptat.

Florile, florile dalbe.

Purceluș cu clisa grasă

Tăt se preumblă pân casă

Cu cuțitu în spinare

Ca să-și taie fiecare,

Fiecare care n-are.

Păsula și cepile

Strângu-și catrafusăle,
Mălaiu ș-o luat straița
Ș-o trecut dealu la Babța.
Colecția PETRICĂ SCAUNAȘU, Oarta de Sus
De la Ana But, 75 ani, 1981

1385.

M-o mânat mama la capre

M-o mânat mama la capre
Ițu, ițu, polaritu
Mă uitai să-mi pui merinde
Numa-o coajă de mălai,
Mă scăpai de-o și mâncai.
Pusăi bota căpătai,
Mă scăpai de și-adurmii.
Mă sculai cam somnoros,
Mă luai pe-un drum în jos,
Mă-ntâlnii cu-un lup frumos:
- Bună zua, măi lupule.
- Sănătate, măi pruncule.
- N-ai văzut caprile mele?
- Plinu-mi-i c..u de ele
Și pe haturi plin de capuri,
Pe răzoare de picioare.

Colecția PETRICĂ SCAUNAȘU, Oarta de Sus
De la Maria Tămășan, 57 ani, 1981

Dar' inima română, doioasă de binele neamului său, cu zel neastâmpărat cearcă moduri și mijloace, cum se facă cât mai mult bine pentru biserica sa, pentru națiunea sa.

Pentru acea mi-am pus de idealul vieții mele divisa de: *Catholicism* și *Românism*. Una pre alta se întregesc în viața aceasta, se nobilită, și-l face pre fiul națiunii om vrednic, întreg. Împreună ținute în minte și în inimă, produc acea harmonie încântătoare, care fericesce viața.

Spre aceste scopuri mi-am jertfit viața toată, aceste scopuri mi-au stat înainte și când am pus temelia acestei mărețe zidiri, și mulțămesc lui D.-zeu, că azi în mod solemn putem face dedicațiunea publică, arătând făgăduința sfântă care au inspirat inima mea și a poporului meu dela momentul începerei și ne-au susținut în munca grea până în ziua de astăzi, când puțin mai lipsesce, ca opul întreg să fie deplin terminat.

Cu ocasiunea sfințirii sau a binecuvântării acestei Biserici, pe când se va tipări și se va distribui istoria zidirii, se va videa cât am spesat și cât am muncit eu cu poporul meu iubit tot sub inspirațiunea făgăduinței noastre.

Facă Ceriul, ca sfânta noastră juruință să o videm cât de curând realizată, ca vrăjmașii religiunii și a progresului nostru național să fie rușinați prin virtutea românească, ca toți Românii în sfânta unire se putem cânta:

"Mărire întru cei de sus lui D.-zeu, și pre pământ pace, și între oameni bunăvoire!"

Amin!

După acest discurs M. On. D. Berinde, iubitul apostol al culturii poporului Român, pășind pe tribuna improvisată, au ținut o cuvântare însuflețitoare către popor, în care gratulându-i pentru idea măreață a sărbătoarei de astăzi și constatând, că aceasta grandioasă zidire în ziua de astăzi au devenit *"Biserica sfintei uniri a tuturor Românilor"*, îi îndeamnă la muncă neobostă, la curaj, în cele puține zile, ce le mai lipsesc, ca să-și vadă zidirea frumoasă deplin terminată.

După vorbirea dlui Berinde, între cântările melodioase ale corului tinerimei s'au depărtat fiecare la ale sale, ducând la ospăț pre oaspeții lor de prin satele învecinate, iar inteligența s'au adunat la casa ospitală a parochului, unde sub impresiunea ideii mărețe a sărbătoarei de astăzi, au petrecut timpul plăcut, reflectând cu toată serioșitatea la persecuțiunile neumane și la suferințele nemeritate, ce trebuie se îndure aceia, cari lucră pentru binele poporului, lupta pentru drepturile naționali.

Dar' vai de cei ce se luptă în contra virtuții și a dreptății!

*

Terminându-se lucrările zidirei într'atâta, cât să se poată celebra în biserică

Lucia Pop: Izvorul lui Traian (Izvorul Romanilor), Șişești 2000

Îl arunci în sus – îi alb, Cade jos și-i roșu.

Lucia Pop: Școala înființată de Vasile Lucaciu în 1905, Șișești, 2000

cultul divin s'au procedat la sfințirea bisericii, după învitarea și programul următor:

Dr. Vasiliu Lucaciu, parochul Șișeștilor, în numele său și în numele senatului și poporului român al parohiei greco-catolice de Șișești invită cu toată stima pre (...) la festivitatea *Sfințirii Bisericii parohiale, votive pentru S. Unire a tuturor Românilor*, ce se va celebra în 27 August a.c. st. n.—

Din ședința senatului bisericesc din Șișești 1 August 1891.

PROGRAMA

festivităților ce se vor arangia în Șișești cu ocaziunea sfințirii Bisericii în 27 August a.c. st n.

1. În 24, 25, 26 August pregătirea credincioșilor la serbările sfințirii prin exerciții de pietate religioasă în Biserica cea veche parohială.
2. În 26 August inseratul cu litie în Biserica cea veche.
3. Tot în 26 August primirea procesiunilor populare și a oaspeților cari vor veni la serbarea sfințirii.
4. În 27 August salutarea albei zilei serbătorești prin 24 salve de teascuri.
5. La 8 oare din zi primirea solemnă a Ilustrității Sale Episcopului diecesan sau a Delegatului Său.
6. La 9 oare se încep ceremoniile sacre. Discursul de rămas bun dela Biserica cea veche, de M.O.D. Iacob Pop, paroch de Bătarci, fost paroch în Șișești, iară cel dela Missa solemnă de M.O.D. Augustin Pelle protopop, paroch în Pomi. Apreciațiunile serbătorești de M. O. D. Gavriil Lazar de Purcăreț, protopop, paroch în Sanislău.
7. După s. Liturgie urmează desvelirea monumentelor întru onoarea și amintirea glorioșilor bărbați și distinși eroi ai catolicismului și mari binefăcători ai neamului românesc: PIU IX, P.R. și ATANASIU ANGHEL, episcopul s. Uniri. Discursul ocașional de Rsmul. Tit Bud vicariul Marmației.
8. La 1 oară banchet festiv. (O posată 1 fl. 50 cr)
9. La 4 oare Inseratul.
10. După inserat petrecere populară.
11. La 8 oare seara se începe petrecerea de vară arangiată în folosul bisericii. (Biletul de intrare dela persoana 1 fl., familie 2 fl.)
12. Cântările vor fi executate de corul vocal din Seini, eventual combinat cu alte coruri, sub conducerea dlui D. Cionca.

Șișești, 10 August 1891.

Comitetul arangiator.

Cine se scoală de dimineață
Scobește dinții,

Cine se scoală târziu
Scobește ochii.

1386.

Bate-și popa preuteasa

De la noi a tria casă
Bate-și popa preuteasa.
Da' n-o bate cum se bate,
Da' o bate cu sdiciu
Să-i spună ibovnicu.
- Ibovnicu nu l-oi spune
De mi-i pune pe cărbune
Că pătrupopu-i pătrupop
Și el ține șapte-opt,
D-apoi io că-s preuteasă
Cum n-oi ține vo cinci-șasă?
Colecția PETRICĂ SCĂUNAȘU, Orta de Sus
De la Ana Pop, 58 ani, 1981

Mulțămnituri

1387.

Mulțumescu-ți ție, gazdă,
Că ne-ai apărat de căne,
Din capātu prizmii
Până-n fundu tinzii.
Colecția AUGUSTIN MICU, Cicărlău

1388.

(Unde erau fete:)
Cîte aștii la tăietor
Atâția pețitori.

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicărlău

1389.

Câți cucurijori

Atâția pețitori.

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău

1390.

(Unde erau băieți:)

Câte paie pe casă

Atâtea băncute pe masă!

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău

1391.

S-aveți zile senine

Și să le petreceți cu bine,

La anu și la mulți ani!

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău

1392.

Câte pietre la fântână

Atâtea oale cu smântână!

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău

1393.

Să fii, gazdă, sănătoasă

Și la anu tăt voioasă!

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău

1394.

De urat am tăt ura

Da ni-i c-om însăra

Pe la curtea dumneavoastră,

Departe de casa noastră.

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău

1395.

Asta-i, gazdă, sara bună,

Pe noi Anu Nou ne-adună

La asta onorată casă

Să ne puie după masă;

Așe se cade la Ajun

Să se facă gazda bun

Și găzdoaia vesăloasă

Să ne-așeze după masă

Și-on cârnaț ar ave loc

Ca să-ți cântăm de noroc

Că vin cășilejile

Și să-ți măriți fetele

Și feciorii să-i însori -

Multă zestre la nurori

- Să trăiți la mulți ani!

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău

1396.

Puică neagră-n vârful de scai

Iese gazda co-n fărtai

Și colacu di pă masă

NB. Pavilionul serbărilor sociali e pavimentat și învelit cu șindilă. Se vor prepara cuartire pentru on. oaspeți cari vor participa la serbări.

Despre decursul festivităților sfințirii s'au reportat în ziare, dintre cari »Tribuna« în Nr. 190, 8 Septembre n. 1891, au adus următoarele:

Dle Redactor!

Vin a Vă reporta despre festivitățile religioase și naționale românesci, care au decurs în 25, 26 și 27 August n. în comuna Șișești cu privilegiul sfințirii bisericii grandioase de acolo.

Deja în 26 Aug. a sosit mulțime de popor din cele mai îndepărtate ținuturi locuite de Români, veniau în procesiuni cu crucea și cu prapore în frunte, care în alți ani se îndatinau să peregrineze pe la Bicsad sau la Pociu, toți veniau conduși de dorul ca să-și îplinească exercițiile de pietate religioasă în sărbătoarea adormirii Preacuratei fecioare, în acea biserică măreață, care este făcută exclusiv de mâni românesci.

Părintele Dr. Lucaciu, care a văzut și a studiat arhitectura bisericilor mai însemnate din Europa, și-a format un plan, după care a crezut, ca edificându-se o biserică în parohia sa în Șișești, acea să fie până în veacuri ca un monument al credinței și să vestească virtutea și vitalitatea poporului românesc. Planul și-l'a spus la genialul architect, la părintele Berinde. Architectul chiar' ca și poetul are lipsă de inspirațiune, când crează ceva sublim, ceva neperitor; când vrea să realizeze o idee, un cuget, un plan, care este plăsmuit în mintea altuia, nu-i destul

Lucia Pop: Locul de adunare al românilor, Șișești 2000

ca să-l priceapă, trebuie ca acea idee, acel cuget să treacă așa zicând în sufletul său, iar în'tre mintea lui și între cugetul plăsmuitor se existe un fel de contopire spirituală. Ei bine, privească ori-și-cine la munca grea de 5 ani, săvârșită de părintele Berinde (supranumit meșterul Manole) și apoi spună, oare l'a priceput el într'adevăr pe Dr. Lucaciu, oare idea sublimă într'adevăr este întrupată?

În ziua de 27 Aug. s'au făcut festivitățile sfințirii, fiind deja cam 15 mii de poporeni de prin Selagiu, Sătmar, Chioar, Maramureș, Ugocea, părțile ardelenene, care toți se deosebiau prin deosebitele porturi ale lor, unul mai pitoresc decât altul. Festivitățile s'au întâmplat conform programului deja publicat în coloanele »Tribunei« cu excepțiunea, că discursul ocașional dela desvelirea busturilor l'a ținut parochul local Dr. V. Lucaciu.

Totuși din vorbirea protopopului G. Lazar de Purcăreți va fi interesant să amintesc, cine și cât a contribuit la zidirea bisericii. S'au spesat:

1) din averea bisericii din Șișești 3721 floreni; 2) din repartiție asupra credincioșilor 3666 fl.; 3) clerul din provincia metropolitană de Alba Iulia și Făgăraș 3500 fl; 4) parochul local a oferit venitele sale și câștigul din lucrările

În pădure naște,

Vine-acasă și gârdește.

În pădure crește,

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicârlău, 1988.

De la Victor Goja, 62 ani.

(Mellita)

Foto: Ioan Pop - Statuia lui Vasile Lucaciu, Șișești

de prietenie cu Dr. Lucaciu, n'a pregetat a veni să fie de față la serbările din Șișești.

D. a. la 1 oară a urmat banchetul în pavilion. Au fost de față 300 de persoane. Dintre mulțimea de toaste amintesc pe al dlui Stefan Pop, care ca delegat episcopesc a vorbit pentru Pontificale, pentru Maiestatea sa și pentru episcopul diecesan. Apoi s'a ridicat dl George Pop de Băsesci și în toastul său a accentuat, ce impresiune rea a făcut asupra imensei mulțimi de popor împregiurarea, că Ilustritatea Sa absentează dela această sărbare, ba nici delegat de gremiu nu și-a trimis; Dr. V. Lucaciu salută oaspeții; dl A. Medan pentru cler; dl G. Lazar de Purcăreți pentru arhitecți; dl A. Berinde pentru oratorii din biserică; protopopul Pelle pentru binefăcători; dl Breban pentru comitetul arangiator; dl Iernea pentru dl I. Grădiștean; dl Aug. Pop pentru Slavici; dl I. Grădiștean pentru buna primire etc.

După banchet, resp. după-ce a înserat a urmat petrecere populară.

Ori pe unde priveai vedeau grupe de popor și de inteligență, unii pe cărările de preumblat de prin grădinile pompoase, ce se extind dela biserica cea nouă până la cea veche, pe la »crucea sfaturilor bune«, pe la »izvorul lui Traian« etc., alții admirau sculptura busturilor de marmoră așezate în peristiliul bisericii, alții priveau pictura frumoasă și artistică a icoanei de pe altar, care toate sunt executate în atelierul de sculptură și pictură al fraților Tadolini din Roma. Seara a urmat balul.

Mi-am însemnat câte mi-au fost cunoscute atât dintre dame, cât și dintre d.-șoare. Dame: d-na Anderco (Odoreu), d-na Avram (C.-Mănăștur), d-na Barbul (Mocira), d-na Berinde (Seini), d-na Bohățel (H.-Lăpus), d-na Borbola (Sătmar), d-na Budo (Bozinta), d-na Breban (Cicarlău), d-na Câmpean (Groși), d-na Catoca (Borlesci), d-na Ciontea (Dumbrăvița), d-na Centea (Asuagiul de jos), d-na Kerekes (Seini), d-na Demeter (Remetea), d-na Dobosy (Călinesci), d-na Dragoș (Turț), d-na Farkas (Zăzar), d-na Filep (Remetea), d-na Gitta (Borhid), d-na Ioodi (Budesci), d-na Lucaciu (Șișești), d-na Mașcan (Lăpușul-ung.), d-na Man (Tăuți), d-na Medan (Șomcuta), d-na Mercea (Benefalău), d-na S. Pap (Baiasprie), d-na Pelle (Pomi), d-na Pintea (Arieș), d-na Petrovan (Berința), d-na St. Pop (Budesci), d-na Al. Pop (Băbăsesci), d-na Cornelia Pop (Sălsig), d-na Al. Pop (Cernesci), d-na Al. Pop (Bușac), d-na Aug. Pop (Lăpuș-ung.), d-na Tămaș-Miculescu (Șomcuta), d-na Elena Zoicaș (Seini) etc. — Dșoare: Gisela și Iustina Anderco, Mărioara și Marietta Barbul, Elisaveta Berinde, Mărioara Breban, Mărioara Catoca, Lucreția Câmpean, Matilda Dobosy, Carolina Dragoș, Ana Filep, Irina Gitta, Luisa Ilniczky, Veturia Lazar, Veturia și Tulia Lucaciu, d-șoara Lemenyi, Letiția Medan, Leontina Moldovan, Elena Man, Regina Nuț, Gisela și Maria Pap, Magdalina Pelle, Ana Pop, Eugenia Roman, Ana Șovrea, Marta și Elisabeta Șincai, Cornelia și Emilia Savanyu, Regina Stupar, Silvia Tămaș-Miculescu etc.

Petrecerea animată a durat până dimineața la 6 oare.

Correspondentul.

**Cu care pahar închini,
Cu acela și s-a închina.**

sale literare în sumă de 13.556 fl. v. a. (Cred, că precum poporul își cunoaște conducătorii săi firești, chiar' așa cunoaște, care este într'adevăr preotul cel mare.); 5) prețul real al prestațiilor date de popor (peatra, prund, zile de lucru) în valoare de 14.000 fl. Sub decursul misei au cântat corul plugarilor români din Seini, care sub conducerea binemeritatului învățator dl. I. Cionca a executat cântările cu o precisiune rară, și cutez a afirma, că puține coruri de acest fel sunt atât de instruite și atât de excelente. Printre mulțimea de inteligență, preoți și mireni, am văzut și pe dl Ionel Grădișteanu din România, care fiind în legătură

- Dă-mi-l, gazdă, pă fereastră!
De ț-a păré mititel
Leagă tri-patru de el,
Ca roțița plugului -
Umple straița pruncului!

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicarlău

1397.

Să fii, gazdă, sănătos
C-ai ajuns An Nou frumos
Și găzdoaia vesăloasă
C-o ajuns sărbători frumoasă!

Colecția AUGUSTIN MICU, Cicarlău

1398.

Capra

Mai demult, cu Capra se umbla numai de Anu Nou. Acuma, unii mai umblă și de Crăciun. Dar și de Anu Nou se umblă mai rar. Capra se făcea fie din piei de capră sau din covoare, sau din hârtie creponată. Era singura mascată. Celelalte personaje erau îmbrăcate ca să reprezinte rolurile respective:

Vestitorul - avea un toiag, o botă ca la chemători, împodobită cu struț de verdeață și panglici colorate; Ciobanul - era cu gubă și botă neinstruită, avea fluier; Moșul - era mascat cu mustăți și barbă din călți, lână; Doctorul - era îmbrăcat "domnește", cu ochelari etc. În funcție de numărul copiilor, mai puteau să se adauge și alte personaje: Păstorul. De obicei erau 3-4 personaje: Vestitorul, Moșul, Capra, Doctorul.

VESTITOR:

Gazdă bună și frumoasă,
Eu sunt slugă bine-aleasă

